

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Lagt fyrir 387. fund velferðarráðs 2. desember 2020
VEL2020110012
RÁ/sea

Minnisblað

Viðtakandi: Velferðarráð

Sendandi: Regína Ásvaldsdóttir

Efni: *Endurnýjun og stækkun þjónustusamnings við Útlendingastofnun vegna móttöku umsækjenda um alþjóðlega vernd*

Forsaga:

Beiðni barst frá Útlendingastofnun þar sem óskað er eftir því að Reykjavíkurborg stækki samning sinn um þjónustu við umsækjendur um alþjóðlega vernd úr 220 upp í 300 mans (sjá meðfylgjandi bréf frá ÚTL frá 14 okt. 2020).

Árið 2014 gerði Útlendingastofnun samning við Reykjavíkurborg um þjónustu við umsækjendur en áður var það alfarið í höndum Reykjanesbæjar. Samningur við velferðarsvið Reykjavíkurborgar tók gildi í janúar 2014 og var Þjónustumiðstöð Miðborgar og Hlíða (nú Þjónustumiðstöð Vesturbæjar, Miðborgar og Hlíða) falið verkefnið. Reykjavíkurborg tók að sér að veita allt að 50 umsækjendum þjónustu og búsetuúrræði í senn. Vorið 2014 var samið um að fjöldi umsækjenda í þjónustu hjá Reykjavíkurborg færi upp í 70 manns. Sumarið 2015 fór fjöldinn upp í 90 og varð sú breyting á að gert var ráð fyrir að Reykjavíkurborg tæki bæði við einstaklingum og a.m.k. 5 fjölskyldum. Umfang þjónustunnar við umsækjendur hefur vaxið ört síðan þá. Árið 2017 hljóðaði samningur upp á þjónustu við 200 einstaklinga. Gerður var nýr samningur við Útlendingastofnun á árinu 2019 um að þjónusta 220 einstaklinga og gildir sá samningur til ársloka 2020.

Greinargerð:

Á þjónustumiðstöð Vesturbæjar, Miðborgar og Hlíðar var stofnað teymi starfsmanna sem koma að vinnslu mála Umsækjenda um alþjóðlega vernd (UAV teymi). UAV teymið er þverfaglegt teymi og samanstendur af starfsmönnum með fjölbætta menntun og mismunandi bakgrunn og reynslu. Markmið teymisins er að veita umsækjendum sem besta þjónustu á meðan á umsóknarferli stendur, stuðla að vellíðan einstaklinga, valdefla þá og styrkja. Þjónustunni sem teymið veitir er skipt niður í ákveðna þjónustubætti; búsetuþjónustu, félagslega ráðgjöf, virkniráðgjöf og stoðþjónustu. Starfsmenn teymisins skipta með sér húsnaðisúrræðum og sinna hlutverki málsstjóra fyrir vissan fjölda einstaklinga og fjölskyldna. Málsstjórar hafa yfirsýn yfir þá þjónustu sem einstaklingar og fjölskyldur fá, taka viðtöl, gera einstaklingsáætlanir, fara í

heimavitjanir og sjá um samskipti og fundi við leik- og grunnskóla og það sem til fellur í hverju máli fyrir sig. Áhersla er lögð á að færa þjónustuna nær umsækjendum sem búa vítt og dreift um borgina. Boðið er upp á opna viðtalstíma hjá ráðgjöfum teymisins vikulega á eftirfarandi stöðum:

- Þjónustumiðstöð Vesturbæjar, Miðborgar og Hlíða
- Þjónustumiðstöð Laugardals og Háaleitis
- Borgarbókasafnið Spönginni
- Fjölskyldumiðstöðin Gerðubergi
- Félagsmiðstöðin Hraunbæ

Í opnum viðtalstímum er farið yfir hagnýt mál eins og réttindi og skyldur umsækjenda, þjónustu og stuðning teymisins, lækniþjónustu, samgöngur, virkniúrræði og fleira. Oftast er um viðkvæma einstaklinga að ræða sem eru í mikilli þörf fyrir félagslegan og sálfræðilegan stuðning. Umsækjendur eru einnig hvattir til að nýta virkniúrræði sem í boði eru hjá Borgarbókasafninu, Rauða krossi Íslands og Hjálparstofnun kirkjunnar, sem og þá virkni sem hefur verið sérstaklega í boði fyrir umsækjendur í þjónustu hjá Reykjavíkurborg: tungumálanám, líkamsrækt, sundkort, vatnslitanámskeið fyrir konur með ung börn, tónlistarsmiðja í samstarfi við LHÍ, tónlistaræfingar í samstarfi við LHÍ, menningarkort, fótbolli og krikket.

Árið 2018 var tekin ákvörðun um að efla stoðþjónustu til einstaklinga og fjölskyldna. Stoðþjónustan er margþætt aðstoð við athafnir daglegs lífs, inni á heimilum fólks og utan. Unnið er með að efla og styrkja sjálfsmynd og sjálfstraust fólks með valdeflingu, virkja það og rjúfa félagslega einangrun. Einstaklingar fá aðstoð við innkaup, matseld og bakstur, rætt er um mataræði og þar sem börn eru í fjölskyldum er lögð áhersla á holla og góða næringu, tannhirðu, og fleira sem til fellur. Þannig er reynt að styrkja foreldrafærni og efla lífsgæði. Aðstoð og leiðbeiningar til foreldra við uppeldi og aðbúnað barna er rauði þráðurinn í stuðningi við barnafjölskyldur.

Helstu áskoranir teymisins er þekking á eigin fordómum, viðhorf til einstaklinga af öðru þjóðerni, kynþætti og menningaruppruna ásamt þekkingu á ólíkum siðum og trúarbrögðum. Þaðan sem fólk kemur hefur það oft á tíðum upplifað spillingu opinberra starfsmanna og er oft mjög hrætt við lögregluna vegna reynslu frá upprunalandinu og jafnvel löndum sem þau hafa farið til sem umsækjendur. Það á því stundum erfitt með að trúa að munnlegt loforð um þjónustu eða breytingu á þjónustu standist. Á mörgum menningarsvæðum er tabú að fara í sálfræðiviðtöl og því er heppilegra að nota orðið stuðningsviðtöl í stað sálfræðiviðtala. Þannig að áskoranir eru margvíslegar. Vinnan er krefjandi en um leið gefandi sem hefur kennt okkur að taka mið af margbreytilegum hópi umsækjenda hverju sinni.

Fjárhagsáætlun:

Hælisleitendur 2019

Tekjur

Ríkistjóður

.....

.

-676.827.345

-676.827.345

Hælisleitendur 2020

Nóvember

Tekjur

Ríkistjóður

.....

-629.109.189

-629.109.189

Rekstur	
Launakostnaður	151.103.545
.....	
Húsnæðiskostnaður	199.915.432
.....	
Framfærsla ofl	294.798.725
.....	
Annar kostnaður	18.408.265
.....	
Sjúkra og lækiskostnaður	7.770.925
.....	
Bifreiða og gistikostnaður	6.240.936
.....	
	678.237.828

Rekstur	
Launakostnaður	122.113.861
.....	
Húsnæðiskostnaður	189.747.105
.....	
Framfærsla ofl	264.550.030
.....	
Annar kostnaður	7.945.740
.....	
Sjúkra og lækiskostnaður	2.662.570
Bifreiða og gistikostnaður ...	4.021.071
	591.040.377

Samtal staða í lok tímabilsins 1.410.483

Samtal staða í lok tímabilsins **-38.068.812**

Skemmdir komu sem tekjur
2020 **-5.572.840**

Raun niðurstaða 2019 afgangur **-4.162.357**

Samantekt/niðurstaða:

Til að stækka samning enn frekar, þá þarf að útvega húsnæði fyrir umsækjendur um alþjóðlega vernd og mun skrifstofa eigna hjá Reykjavíkurborg sjá um þá framkvæmd líkt og áður en skrifstofa eigna fær 10% umsýslugjald af samningsfjárhæð vegna starfans. Einnig þarf að tryggja skólavist fyrir börn sem eru í umsóknarferli um alþjóðlega vernd og mun skóla- og frístundasvið Reykjavíkurborgar sjá um þá framkvæmd.

Virðing, virkni og velferð eru kjörorð velferðarsviðs. Þau kjörorð og að tryggja samfellda og heildstæða þjónustu við umsækjendur um alþjóðlega vernd er leiðarljósið í vinnu teymisins.